

PREHLED

ČÍSLO 6

VYŠLO 17. 2. 90

ZMĚNY A ZTRÁTY

Listopadový převrat v naší zemi se odlišoval od jiných revolučních zvratů v dějinách. V bouřlivých dnech statistických demonstrací se nestřílelo ani nerozbíjelo ani neplenilo, čehož si pozorovatelé zvenku všimli. Ale nepochopili a nedocenili to, že se demonstrovalo po pracovní době. Tím právě se ukazovala všeobecná vůle: chceme změny, aby se nám dařilo lépe, ale chceme je za cenu minimálních ztrát.

Jestliže se ukazuje, že v lednu výroba poklesla a ztráty tedy jsou, není to jistě vina špatné pracovní docházky nebo nedostatečného úsilí pracujících, jako spíše vina nejistoty v řízení podniků. Vláda ČSR ve svém prohlášení z 14.2. upozorňuje na to, že živelné, subjektivní a nedemokratické personální změny ve vedení podniků zhoršují situaci. Jediným kritériem výběru vedoucích pracovníků, který musí probíhat zákonnou cestou, je kvalifikovanost, vysoká profesionalita, odbornost.

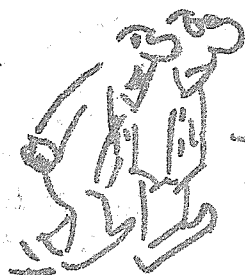
Nikdo nenabude kvalifikovanost pro řízení podniku, instituce, školy tím, že veřejně roztrhá legitimaci KSČ, ani ji neztratí, když se rozhodne stranickou příslušnost neměnit. Je ovšem třeba, aby se sami vedoucí pracovníci hájili proti neoprávněným útokům tím, jak pracují, a ne nářky, že jsou osočováni jako komunisté, či osočováni jiných.

A nakonec - možná že dosud perspektivně schopní řídící pracovníci nemohli prokázat své kvality. Ale je tu jedno kritérium, které se prokazuje v každých podmínkách, a to je láska k práci. U koho je na prvním místě jeho obor a řídící funkce je jen službou, nutnou, ale obtížnou, ten bude vždy řídit lépe než ten, pro kterého je funkce jen prostředkem k moci.

To by měli uvážit všichni, kdo prosazují personální změny v podnicích, a pokud jsou nutné, provést je rychle a odpovědně, aby se zkrátila doba nejistoty a ztráty byly co nejmenší.

Z OBSAHU:

- HROMŮVKA
- EKOLOGIE
- MÍSTOPIS
- ROZHOVOR
S B. KUČEROU
- CO NEVÍME
O NOVÉM
PŘEROVSKU
- KULTURA
- POŠTA
- ZPRÁVY

JE OVŠEM TŘEBA ŘÍCT MU TO NĚJAK LIDSKY, SOUDRUŽI...

- pokračování z minulého čísla -

Oslo je největší skandinávská vesnice, což ovšem tvrdí Švédí. Oslo a Oslofjord s tisíci ostrovy, ostrůvky mě okouzliho hned při mé první návštěvě Norska před rokem. Měl jsem možnost tam bydlet 5 týdnů, v nejkrásnějším období od května do června. Slunce skoro po celý den a fotografovat bez stativu se dalo už ve čtyři hodiny ráno. I naše výprava měla velké štěstí. Místo pověstné severské zimy nás přivítalo Oslo sluncem a slavným větrem od moře. Oslo není právě velkoměsto, do Prahy by se počtem obyvatel umístilo 4 x, ale rozlohou je větší. Kypodivu v tomto kapitalistickém "vykořisťovatelském" systému nemají zástavbu plánovanou tak, aby se vešel co největší počet obyvatel na 1 m². Právě naopak.

V Norsku je podle mého názoru vše podřízeno člověku. Jeho pohodlí, spokojenosti. Jeho práci i odpočinku. V Oslo mají pouze jedno tzv. sídliště. A v tomto sídlišti by chtěl bydlet snad každý Čech. "Václavák" v Oslo je menší než v Praze. Zato má mnohem více zeleně, obchodů, míst k odpočinku a kaváren. Oslo - to jsou upravené domy, domky, parky, ostrovy a moře. Člověk, domy, příroda a vůdeprítomná vůně moře. Čistota až neskutečná. Člověku připadá, že snad i silnice drhnou každý den seponátem a kartáčem. A na to nemají jenom lidi, ale především stroje. Stroje malinké jako hračka i ohromné kolosy. Díky technice práce lidí není tak namáhavá, přitom je mnohem efektivnější než při pásové výrobě Favoritu. Norové, myslím, že ani Švédové, nejsou lepší pracovníci než Češi. Asi to vyjde v základě nastejně. Jenom mají vládu, která nevládne, naopak slouží svému lidu, který si ji zvolil. A může to zkusit nesloužit. Je to velmi jednoduché, nebude přišť zvolena.

Opravdu jsem tentokrát neměl čas na procházky městem, na výlety do přírody, k moři. Během dne jsem musel jednat o pomoci pro OF a večer absolvovat večírky a večeře. Ovšem velmi příjemné, kdy se všichni zajímali o situaci v Československu, o práci OF. Již dnes víme, že náš "výlet" nebyl zbytečný. K nám domů putují z Norska další stroje, papír, knihy a peníze.

Dnes se s Vámi loučíme. A články o cestě do Norska končí.

Poznámka: V případě zájmu čtenářů můžeme v číslech o Norsku pokračovat podle případných dotazů čtenářů a znalostí pisatele.

- OLI -

PANELÁK VERSUS ČLOVĚK

Hned na začátku musím upozornit obyvatele Hronovky, že v žádném případě nechci útočit na jejich oprávněné požadavky. Jenom mě zarazila při nedělní diskusi 4. února v kině tato skutečnost: Nikdo z diskutujících sice pana Filoška, který neupozornil na profilu bourání ulice Čonutiny, Konečné a Hřbitovské. Připadalo mi, že všichni klidně berou na vědomí skutečnost, že tyto ulice přestanou v našem měste ve stávající podobě existovat.

Uvědomili si občané tohoto města, že již toto je historické centrum časti okleštěné nevhodnou panelovou zástavbou? Čin se chceme prezentovat dalším generacím a návštěvníkům tohoto města? Tě osobně si dovedu živě představit stávající ulice v budoucích letech. Zbouráním nevhodné zástavby v okolí hradeb se uvolní prostor pro parčíky vhodnější k procházkám než židovský hřbitov. Opravené a zrekonstruované domky, kde budou drobní řemeslníci nabízet své zboží a malé hospůdky a bistra nám budou sloužit k posezení s přáteli. V čistém potoku se časem objeví ryby a tak i těchto ulicích můžeme navrátit jejich život.

Zatím je to pouze sen, nápad. Je jenom na nás všech, zdali se stane realitou.

-OLI-

ZDÁ SE, BONAŽEL, ŽE VŠECHNO
CO JSME UDĚLALI DOBRĚHO,
UDĚLALI JSME PROTI LOGICE
DĚJIN.

3 ODPOVĚĎ NOVÉMU PŘEROVSKU 3

V poslední týdnech se na stránkách Nového Přerovska neustále objevují články zaměřené proti činnosti "některých" jednotlivců z Občanského fóra města Přerova a tím tedy proti celému koordináčnímu výboru OF Přerov a - při pozornejším čtení - proti celému tomuto politickému hnutí.

Protože OF Přerov nemá možnost se proti takovým článkům bránit, neboť je mu vyhrazena v Novém Přerovsku strana tři, a pro odpověď na útok není místo v celých novinách, využíváme přátelské nabídky OF Křanice, abychom do situace vnesli jasno.

Děláme to z toho důvodu, že redaktorům Nového Přerovska se skutečně daří stavět myšlení občanů, jistě že ne všech, proti KV OF. Vzniká tím dojem, že v přerovském KV OF jsou sami kariéristé, kteří jenom čekají, kde se uvolní místo ředitele, náměstka, vedoucího atd., aby je ihned obsadili. Opak je pravdou. Členové KV OF a všech jeho komisí pracují až třikrát denně ve svém volném čase do pozdních večerních hodin na problémech, které minulý režim neresil a ani resit nemínil. Kromě toho absolvují řady jednání s představiteli města, MF a jiných organizací. To vše zadarmo a doslova ve prospěch všech.

Je však jedna oblast, které je nutno věnovat zvýšenou pozornost a dbát na to, aby v ní pracovali lidé s morálním kreditem, nezatížení služebníkováním minulé moci a lidé pracovití a zdatní. Tou oblastí je tisk.

Každý asi bude souhlasit s tím (pokud ještě nedoufá v návrat starých časů), že i tento demokratický proces je také bojem o moc. A pokud jde o sdělovací prostředky, dvojnásob. Mnozí jistě slyšeli projevy pana Fairaizla, nového ústředního ředitele Čs. televize, nebo pana Pavlička, ústředního ředitele Čs. rozhlasu. Oba řekli jasné, že tyto prostředky nemůžeme ponechat v rukou těch, kteří v nich vládli dřív. Stejně je to s novinami, ať se jedná o ústřední, krajské, okresní nebo podnikové.

Koordináční výbor OF v Přerově však nešel cestou někdejších vyhazování. Vymohl si v listopadu 1989 jednu stranu pro zprávy fóra a později doporučil mluvčí fóra, aby byla redakce Nového Přerovska doplněna dvěma členy tiskové rady OF. Na místo šéfredaktora Nového Přerovska měl být již v prosinci vypsan konkurs, ale až do dnešních dnů - kdy se situace vyhroutil ze strany redaktorů Přerovska do tónu buď my, nebo "oni" - vypsan nebyl a boje se vleklý dál.

V lednu tohoto roku odevzdali dva redaktori Nového Přerovska stranické legitimace (kromě vedoucího redaktora) na základě vlastního rozhodnutí. V novinách se začaly objevovat články

oslavující "mocný závan svobody" z pera těchto lidí, kteří ještě počátkem prosince, konkrétně 1.12.89 urazili Václava Havla ústy "dělníka" způsobem, který je žalovatelný.

Osmého prosince píše redaktorka Nového Přerovska v rozhovoru s lidmi toto: "Co myslíte, má vysokoškolák, který zatím ničím není, právo zasahovat do tak závažných věcí?"

Podle paní redaktorky patrně ne. Má právo se nechat zmlátit na Národní třídě, to ano. Ale mluvit do věcí "dospělých", do věcí veřejných, to snad proboha ne!

Alebo jiný "názor" z posledních týdnů loňského roku: "Věříte tedy OF? Nemyslíte si, že tím, co dělají, chtějí postavit pomník sami sobě, sledují vlastní zájmy, zdrazňují své vlastní zásluhy..."

Nemá smysl opísevat noviny. Nemá smysl tady citovat objednané příspěvky dopisovatelů, kteří je za pár mizerných korun vychvalují až do nebe a potvrzují jim, jak museli jako redaktori plnit "svobodomyšlnosti a odporu k diktatuře trpět pod komunistickým režimem, tedy terorem," což v novinách v lednu prohlásili dokonce sami. Obracíme se teď k bývalým členům OV KSČ. Pěkně se Vám, soudruzi, odvděčili Vaši novináři, jen co je pravda. Jen co mohli, vybarvili se, vlastně přebarvili se z rudé - na bůhvíjakou barvu. Je třeba říci, že kromě vedoucího redaktora, který ze strany nevystoupil a nikdo to po něm z OF nežádá.

Přesto však KV OF zvážil vážnost toho, že okresní noviny jsou stále v rukou lidí ze starých struktur a navrhl, aby došlo k výměně šéfredaktora. V tomto okamžiku se strhla proti OF Přerov na stránkách Nového Přerovska ostrá kampaň i přesto, že bylo všem, i vedoucímu redaktorovi sděleno, že nikdo nebude touto změnou postížen a nikdo nepřijde o místo. Bylo však zdůrazněno, že už nelze trpět malicherně, ale ve své podstatě nebezpečné útoky proti OF a že se tedy skutečně jedná o akt politický.

Stanovisko KV OF Přerov bylo předsedovi ONV sděleno písemně. Co se však nestalo. Tento dopis se "nevysvětlitelnou cestou" dostal nejprve do redakce Nového Přerovska, které vydalo prohlášení o tom, že odstoupí. Dopis z ledna tohoto roku šel tedy na ONV Přerov do rukou nejprve tem, proti kterým protestoval. Podivná "demokracie", "řízení" atd.

Když se KV OF na svém zasedání, na které pozval i všechny členy redakce Nového Přerovska ptal dne 12.2. vedoucího redaktora, aby vysvětlil, jak se mohl dostat zmíněný dopis (kategoricky žádající odvolání celé redakce) nejprve do jeho rukou prohlásil, že tento svůj tajný pramen neprozradí. Další důkaz toho, jak jsou

ODPOVĚĎ N.P. NÁŠ ROZHOVOR

byvalé struktury a propojení KSČ a StB "rozbitý" jak nám několikrát pan ministr Šecher potvrdil.

Dne 13.2.1990 se konal v této záležitosti kulatý stůl, kde všichni účastníci, tedy představitelé politických stran a OF, rozhodli a plénu ONV navrhli odvolat vedoucího redaktora z funkce.

Když mu to bylo sděleno předsedou ONV, znovu místo uvážlivosti a pokusu o dohodu prohlásil, že on i celá redakce odstoupí. Jistěže v přesvědčení, že jsou nenahraditelní.

Možná že se někdo zeptá, jakým právem navrhuje KV OF u kulatého stolu i plénu ONV odvolání vedoucího redaktora. Musel by se ale také zeptat, jakým právem padl totalitní režim, jakým právem bylo přebudováno Národní shromáždění, jakým právem chceme vědět, proč máme nejvyšší úmrtnost, proč je tolik dětí postiženo onkologickými chorobami, kdy přestane manipulace s občanským vědomím, jakým právem tedy chceme mít v zatím jediný: okresních novinách lidi, na které se můžeme spolehnout.

Ne takové, na jaké marně spoléhali komunisté, kteří od nich ihned sběhli. Anebo je to jen další kamufláž?

Ty, občane, který jsi stál šťastný v prosincových mrazích na ulicích a volal jsi - ať žije svoboda! - si uvědom, že nepadá z nebe.

Občanské fórum
Přerov

V pátek dne 6.2.1990 navštívil Hranice místopředseda ČSS JUDr. Bohuslav Kučera, který na veřejném diskusním fóru v oběle kina Svět před výroční schůzí této strany zodpověděl zástupci redakce časopisu Přehled v krátkém interview pět otázek.

1. Vztah a názor váš a vaší strany na OF a jeho činnost

Pokládáme OF za velice důležitou občanskou iniciativu, která se zrodila v rozhodujících dnech, kdy se rozhodovalo o cestě k nové demokracii a my jsme jako občané aktivitu OF v plné míře podpořili. Chceme ho podporovat i tam, kde se s programovými cíli naší strany ztotožňuje.

2. Jak si představujete činnost vaší strany i vás osobně v budoucnosti, nemyslím jen do voleb, ale v budoucnosti vůbec?

Jsem strana, která vždy spojovala národní a sociální otázku. Já myslím, že to je nosná programová základna strany, to znamená navazovat na ty nejlepší národní tradice na jedné straně, usilovat o skutečnou

demokracii a samozřejmě sociální spravedlnost a sociální jistoty na straně druhé.

3. S čím vaše strana půjde do voleb?

Myslím, že právě s tímto programem.

4. Co si myslíte o prokládané obrodě KSČ?

Já o tomto hnutí vím jenom z novin, prakticky s jejich dokumenty jsem se setkal jenom zčásti. Domnívám se, že jde asi o tomuto hnutí o nějakou novou levicí a je pravděpodobné, že naše společnost v tom širokém spektru novou levicí bude potřebovat. Čili v tomto směru pokud bude obroda působit, bude to asi působení, které společnosti prospěje.

5. Co vás přivedlo do Hranic a jaké jsou vaše dojmy z návštěvy našeho města?

Přivedlo mne sem pozvání na výroční členskou schůzi naší ZO, které za chvíli začne. Hranice se mi líbí jako takové apokalyptické město, samozřejmě jako každé město tohoto typu i s velkými problémy, které se dotýkají především vnitřní části města. Mluvili jsme o tom podrobně s představiteli MěNV, a krásný kout jsou Teplice, které jsou spojeny s Hranicemi společným národním výborem. Bohužel na podrobnější zkoumání Hranic jsem neměl více času.

V průběhu veřejné diskuse zodpověděl dr. B. Kučera tuto poslední otázku:

V jednom z vydání Práva lidu vyšel článek o vaší osobě, ve kterém jste podle mne velice hrubě napadán. Zajímá by mne váš názor na tuto skutečnost?

Ano, četl jsem ten článek, patří to asi k předvolebnímu boji, že občas někdo někde bude napaden. Samozřejmě, zejména jestli někdo uráží mou osobu - tak to je věc jeho vkusu. Chtěl bych se však ohradit vůči tomu, že by redakce nebo někdo z Melantrichu stávkověl proti tomu, že jsem zakazoval vstup představitelů OF na balkon Melantrichu. Chtěl bych říci, že na tom balkonu vždy mluvil také představitel naší strany, takže nevím, proč bych něčemu takovému měl bránit a nikdo samozřejmě o nějaké stávce neví a pan Havel sám v rozhovoru, když mítinky na Václavském náměstí skončily a navštívil nás v ústředí sekretariátu, poděkoval vedení ČSS, že umožnilo takový způsob komunikace s občanstvem. Taková je skutečnost, v tomto směru Právo lidu dostane příslušnou odpověď.

Zaznamenal Lumír Fojtík

TĚŽKÉ KOVY V BEČVĚ A V PRAMENIŠTÍCH

V Tesla Rožnov se již po několik let vyrábí barevné obrazovky. Těžké kovy z této výroby zamořují průmyslové odpadní vody. Je navrženo dvoustupňové čištění s uzavřeným okruhem, první stupeň byl ukončen před třemi lety, druhý stupeň se staví. Na vypouštění těchto předčištěných vod platí vládní výjimka. Pro dostatečné ředění těžkých kovů byl vybudován odpadní kanál z Rožnova pod soutok většinské a rožnovské Bečvy ve Val. Meziříčí. Proti tomu se postavil krajský hygienik MUDr. J. Janec, v České národní radě poslankyně paní Šenková ze Sigmy Hranice a další. Všem bylo jasně politickými "papaláši" dáno najevo, ať se nemíchají do věci, po kterých jim nic není.

Je ironií, že Bečva není vodárenským tokem, ač je prakticky jediným hlavním zdrojem celého Pobečví. Infiltrovanou vodu z ní odebírá pod Val. Meziříčím prameniště ve Lhotce, Miloticích, Čerstoně, Ústí, v lázních Teplicích i pro minerální vodu, v Hranicích, v Lípně, vodu z Bečvy v Lýskách.

V letech 1986 - 87 prováděl Geotest Brno hydrologickou studii v prameništi Teplice n. B. Mariánské údolí. Zjistil nejen vysoký obsah kyanidů, ale i stopových prvků (stříbra, plomby a především vanadu vyšší než mezní normová hodnota), a to i na stávajícím zdroji skupinového vodovodu Záhoří. Znečištění Bečvy je nárazové a projevuje se ve stopových prvcích a sloučeninách, které mají toxický resp. karcinogenní účinek. Při nárazovém znečištění byly zjištěny zvýšené alarmující hodnoty obsahu kyanidů a toxických kovů. Lze předpokládat, že v některých obdobích mohou být koncentrace těchto látek podstatně vyšší. Podepsán RNDr. Vladimír Řezníček, vedoucí geologického střediska. 4.6.1988 byl odebrán současně vzorek ze zdrže nad aplavem a z vodovodu nižšího tlakového pásmu na sídlišti kpt. Jaroše v Hranicích. Voda ze zdrže prosakuje štěrkovými vrstvami do studně vzdálené asi 150 m a odtud je čerpána do vodojemu Bílý Kámen a z něho po několikahodinovém zdržení do sítě. Muselo tudíž jít o velké znečištění Bečvy, když voda v poměrně velké zdrži, průsaku a zdržení ve vodojemu a v síti měla úplně stejné složení těžkých kovů. Československou normu překračoval tento rozbor, provedený Geoindustriou Černovice, u kati-

ontu mědi dvakrát, olova čtyřikrát, kadmia čtyřikrát, a vanadu dvacetkrát.

Je paradoxem, že přes přímé ohrožení Bečvy průmyslovými odpadními vodami z více závodů povolila Okresní hygienická stanice používat vodu z hranického vodovodu i pro kojení v polovině roku 1989 s odůvodněním, že nelze pro kojení zajistit minerálku. Myslím, že neprozrazují žádné tajemství, že Přerovsko má největší výskyt rakoviny v ČR.

Ing. Jaroslav Kopecký

ROMSKÁ INICIATIVA

V sobotu 10. února se ve 12.30 hod. konala v kině Svět ustavující schůze Nezávislé romské iniciativy. Za MěstNV byl přítomen tajemník V. Hudec a CF zastupovali V. Hecel a L. Fojtik.

Zhruba 60 romských spoluobčanů, přítomných na ustavující schůzi, si vyslechlo návrh představenstva NRI na činnost této organizace. S konkrétním rozpracovaným programem hranické skupiny NRI vstoupí v budoucnu rovněž.

Předsedou a zároveň mluvčím hranické NRI byl zvolen p. Štefan Koňá

Tajemník MěstNV navrhl NRI, aby delegovala svého zástupce do posloneckého sboru i do M. NV. Tímto zástupcem byl jednomyšlně zvolen pan Štefan Koňá.

Toto jednání jistě napomůže k vytvoření přátelských vztahů mezi romskými spoluobčany a ostatními obyvateli Hranic.

Dobruil Kinsk

NORMÁLNÍ ŽIVOT? POŘÁD
ROVNĚ, A POTOM DOPRAVA!

ŽIDOVSKÝ HRBITOV (pokračování z č. 5)

Jak jsme slibili, pokračujeme ve zveřejňování zpráv o hranickém židovském hřbitově. Stejně jako v minulém čísle i dnes dáváme prostor vyjádření pracovníků Městku v Hranicích a uvádíme některá stanoviska pracovníků odboru školství, kultury, sociálního zabezpečení a zdravotnictví.

Dne 25.1.1989 zadaly TS města Hranic zpracování jednotupňové rekonstrukce židovského hřbitova na veřejný park. Současně zabezpečily bondu pro vykopání jam pro uložení náhrobních kamenů. Bylo zjištěno, že hřbitov má hustou síť hrobových míst, a proto není možno uložit náhrobky do země. Bylo navrženo, aby zbývající náhrobní kameny byly uloženy do valů a zavezeny zemínou s osetím trávou. Toto řešení neodporuje požadavku židovské náboženské obce Ostrava. Technické služby na základě širšího výběru určily podle metodiky podané zástupkyní Státního židovského muzea Praha 20 kusů pomníků z hlediska architektonického, které jsou dosud na původním místě. Vzhledem k nemožnosti vyzvednout ostatní pomníky ze země ručním způsobem, bylo použito dostupné mechanizace. Tyto pomníky jsou v současné době uloženy na skládkách ve hřbitovní ploše s tím, že v zimním období roku 1989 - 1990 budou skládky přemístěny na určené místo dle jednotupňového projektu a budou vytvořeny hrubé terénní úpravy.

Dne 13.11.1989 byly práce na úpravách hranického hřbitova zastaveny pracovníkem Krajské správy státní památkové péče a ochrany přírody v Olomouci, který současně vznesl návrh na zachování co možná největšího počtu náhrobních kamenů. Dne 18.1.1990 bylo po dohodě s olomouckou institucí zadáno nové řešení projektu PhDr. Leoši Mlčákovi z Olomouce s termínem předpokládaného ukončení úpravy hřbitova v červnu 1990.

Pokračování příště
Radovan Langer

ODPOVĚĎ NA VÝZVU OF V PŘEHLEDU č. 5

Je politováníhodné, co se děje dnes na bývalém židovském hřbitově. V době, kdy došlo k úpravám na tomto prostoru byla již zpracována koncepce, jak tuto plochu využít. Je smutné, že i přes velice mírnou zimu se na této úpravě nepokračuje a čas dává podnět k ničení památek nezodpovědnými občany města.

Junácké oddíly se nemohou zúčastnit ochrany hřbitova, jelikož de facto nejsou. Pracuje pouze vedení střediska, které v současné době provádí vyškolení vedoucích pro nové oddíly. Jelikož v Hranicích nejsou k dispozici zatím žádné volné prostory pro činnost dětí v oddílech, není prováděn nábor členů - dětí.

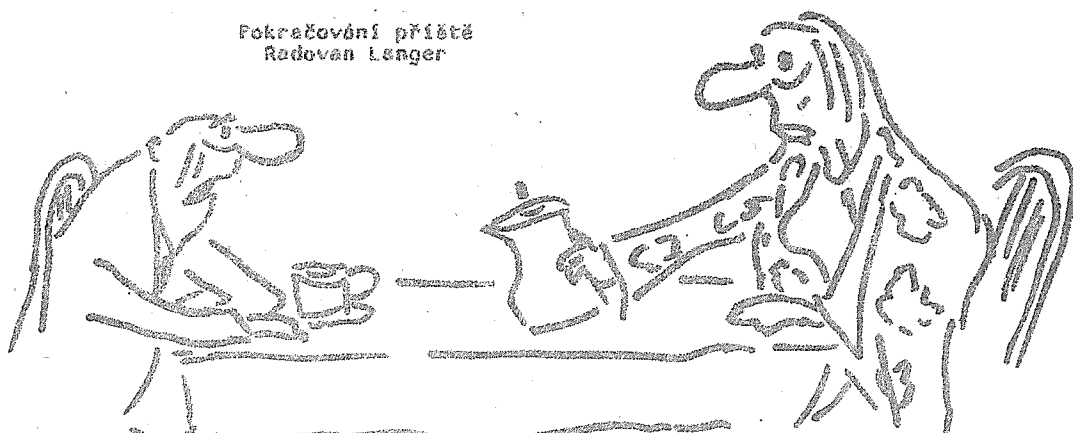
Pokud se situace změní a budou alespoň nějaké klubovny, tak může započít formování oddílů v jarních měsících. Vedoucí pro tyto oddíly se připravují.

Proto vyzýváme všechny občany města - všimněte si, co se děje za zdí a nechoďte nevšímavě kolem se zavřenými očima!

Nabídněte, případně sdělte informace o každé volné místnosti, která by mohla sloužit dětem jako klubovna.

Nechceme se scházet ve školách po třídách!!
Děti chtějí mít své klubovny - své zázemí!!

Pavel Bartošek
vedoucí střediska junáků - skautů
Hranice

TO BYLA STRAŠNÁ NOC! ZDÁLO SE MI, ŽE IMPERIALISTÉ
SE RADUJÍ Z NAŠICH ÚSPĚCHŮ!

HROMŮVKA A POSLANCI

Jak už jsme psali v minulém čísle, sešli se dne 8. 2. 1990 poslanci MěstNV v Hranicích na mimořádním plenárním zasedání, aby projednali návrh rady MěstNV na další výstavbu sídliště Hromůvka.

Rada MěstNV navrhl, aby na Hromůvce byly postaveny bloky C3 a C4. Výstavba bloku B1 nemá být zahájena a na jeho místě má být vybudováno dětské hřiště.

Ze 104 současných poslanců pléna MěstNV hlasovalo o návrhu rady pouze 60 poslanců. Z nich 56 poslanců návrh rady schválilo, 1 se zdržel hlasování a 3 byli proti.

V tomto místě se musíme zastavit. Známe fakta. Ano, ve městě máme 104 poslance. Z nich se řádně omluvilo pouze 10 poslanců. Počítejme společně: v sokolovně měli být přítomni 94 poslanci, ale hlasovalo jich jen 60. Kdy byli oni 34 poslanci, kteří měli hájit zájmy obyvatel svých volebních obvodů? Co jsou to za lidé, kteří se nezdůstojí bez omluvy plenárního zasedání MěstNV ani v této době, kdy se opravdu rozhoduje o závažných problémech města a jeho obyvatel? Dnešní doba dává prostor pro nás všechny, pro naše názory, připomínky i kritiku. Co pohledávají v poslaneckém sboru ti, kdo jeho zasedání ignorují? závažné důvody, pro které musí poslanec neodkladně odejít. Ovšem je slušné se omluvit.

Jako protiklad tohoto postoje 34 poslanců bych chtěl vyzdvihnout jednání paní Sedláčkové a pana Borška, kteří jsou poslanci za volební obvody Hromůvky. Při svých vystoupeních jasně formulovali požadavky obyvatel Hromůvky i své osobní postoje ke stavbě Hromůvky II. Oba vyjádřili stejný názor: nestavět. Ale když došlo ke hlasování, po diskusi, oba tyto poslanci hlasovali pro variantu navrženou MěstNV. I v případě, že by hlasovali proti návrhu, nic by to na výsledku hlasování nezměnilo, ale jejich voliči by byli s nimi spokojeni. Oba poslanci se však na základě diskuse v plénu rozhodli přijmout kompromisní řešení. Prokázali, že dovedou zvažovat jak zájmy svých volebních obvodů, tak i zájmy celého města v situaci, kdy se střetávají potřeby obyvatel Hromůvky, kteří si chtějí uchovat přijatelné životní prostředí, s potřebami stovek nespokojených žadatelů o byty v Hranicích.

- OLI -

Zpráva o literární činnosti J.H.A. Gallaše

V minulém čísle jsme čtenářům nastínili stručný životopis významného hraničského redáka J.H.A. Gallaše. Dnes bychom obdobnou formou čtenářům přiblížili jeho literární tvorbu. Upozorňujeme, že se nám nejedná o hlubší odborný rozbor jeho díla. To je úkolem literárních vědců, historiků a kritiků.

Život Gallaše byl nerozlučně spojen s literaturou. Již od mládí četl a studoval literaturu z oblasti filosofie, historie a umění. O své prvotiny se pokoušel již v období studií v Lápníku, Olomouci a Vídni. Souborými filosofickými spisy, které byly ovlivněny osvícenstvím, se Gallaš hlouběji zabýval v době, kdy působil jako vojenský vrchní inspektor v císařské armádě.

Literární činnost J.H.A. Gallaše spadá do období národního obrození. Spisovatelskou činností se plně zabýval až po svém příchodu do Hranic v roce 1791. Vlastenecký josefinista byl zároveň věřícím katolíkem. Jeho literárním vzorem byl romantický spisovatel Gessner. Ovlivnili ho také Herder, Beckur a Krummacker. Gallašova tvorba časově i obsahově spadá do období tvůrčí činnosti Puchmajerovců. Jeho básně byly publikovány v Puchmajerových almanachech.

Gallašovo dílo je prostoupeno čistým folklórem a z něho vycházejícími písněmi, básněmi, bájemi i pověstmi. Spisovatel byl vášnivým sběratelem lidové slovesnosti. Všímal si místních nářečí. Pozornost věnoval zejména nářečí na Valašsku, Hané, ale také Podluží.

V roce 1803 publikoval své básně ve sbírce "Osudné povolání k bukolickému pěni". Za přispění svého přítele, národního buditele Tomáše Fryčaje vydal v roce 1813 soubor básní v 1. dílu Lidy moravské. Nakladatel Jan Norbert Hromádka uveřejnil v Literární příloze C. a K. Vídeňských novin Gallašovy "Prvotiny pěkného umění". Toto dílo tvořilo spojovací článek mezi tvorbou generací Dobrovského a Jungmanna. Josef Jungmann vydal ve své Slovesnosti Gallašovy písně jako ukázkou buditelské literární činnosti na Moravě. V roce 1825 psal do 2. dílu Moravské múzy.

Gallaš publikoval v řadě dobových novin a periodik. Psal např. do Rozmanitosti, Čechoslava, Hlasatele českého, Jindy a nyní, Hesperu atd. Je autorem množství rukopisů, z nichž německy psané Dějiny města Hranic mají nedocenitelný význam.

Jako první na Moravě uvedl soustavě do literatury nářečí hanácké i valašské, jimiž psal své básně a zapisoval písně.

Gallašův literární odkaz obsahuje desítky svazků, překladů, praktických pojednání a spisů, jež byly upraveny podle cizích předloh.

Gallašovy rukopisy čekají na souborné zpracování. V roce 1941 B. Slavík publikoval z rukopisu Moravské romantické povídky, jež mají ryze regionální charakter.

Věříme, že Gallašova tvorba bude časem náležitě doceněna a zveřejněna pro dnešní i příští generace.

Dva články, které vyšly v hranickém Přehledu OF č. 4 "Za co řády" a č. 5 "O co jde doopravdy" rozvířily náporovou hladinu jednak o oprávněnosti pisatelů, jednak o pravdivosti obsahu.

OF střední lesnické školy by se také rádo k této skutečnosti vyjádřilo a zaujalo stanovisko před hranickou veřejností.

Pracovníci školy naprostou většinou vyslovili souduhu Ing. Sumarovi nedůvěru. Tento postoj vyplynul ze znalosti důsledků jeho dlouholetého působení na škole ve funkci ředitele. Udělaný řád práce v loňském roce neodráží naprosto stav, který tento ředitel po sobě zanechává. Škola se všemi zařízeními je po jeho dvacetiletém ředitelském působení ve značně zanedbaném stavu.

Buďme vždy tolerantní ke slušným lidem. Leč a bezpráví je třeba pranýřovat.

OF SLŠ Hranice

LIBAVA

V minulém čísle "Přehledu" byl publikován článek OF Potštátů týkající se pobytu sovětských vojsk ve vojenském prostoru Libavá. Věřím, že v opravdu blízké době odtud neuvážené hosté odejdou, ale mnoho problémů zůstane. Nebudou v pustošení přírody pokračovat i armády naše, které zbývající část VVP Libavá případně? Nebylo by vhodné zmenšit tento prostor na nutné minimum a zbytek otevřít lidem pro rekreaci, možná k osídlení vymizelých vesnic, či obnovením silnice Potštát Libavá - Budišov nad Budišovkou zkráťt přístupovou cestu obyvatel středu severní Moravy k Jeseníkům skoro o půl sta kilometrů? Snad přijde doba, ve které člověk bude moci bez obav jít na houby do prostoru, ve kterém se doposud pohyboval s obrovským strachem.

Vladimír PACÁK

OF

BUDEME LÁZEŇSKÉ MĚSTO ?

Naše město už dlouhou dobu usiluje o statut lázeňské město. Zatím se nám to nedaří, což se týká obchodní sítě, služeb obyvatelstvu, zejména těch rychlých, ale hlavně nedostatečné údržby čistoty našich komunikací, travnatých ploch a různých částí města, které mi připadají jako území nikoho! Možná se před lázeňskými hosty i mnozí stydíme, ale nadále zůstáváme jen špinavým předměstím lázní Teplic. Nestačí o ekologii mluvit, ale jednat, je to v nás, ve všech, je to naše město!

Drahomíra Hlavicová
Struhlova 1401
Hranice

ČTENÁŘŮM !

Redakce týdeníku Přehled se obrací na všechny své čtenáře, na aktivisty i členy OF na závodech, ve školách, na vesnicích a vůbec na celou s námi sympatizující veřejnost, aby se podílela svými příspěvky na aktualností a zajímavostí tohoto časopisu.

Chceme, aby se náš Přehled stal tribunou názorů všech občanů Hranic.

Redakce by chtěla především znát vaše názory na:

- požadovanou rovnoprávnost Moravy
- demokratizační úsilí na vašem pracovišti
- demokratizační úsilí v našem městě/ve vaší obci/
- politické začiny v celonárodní společnosti po 17. listopadu
- problematiku mládeže a volného času
- otázky zdravotnictví
- kulturní život města a okolních obcí
- životní prostředí

Příspěvky posílejte prostřednictvím schránky OF /vedle Obuví/ nebo poštou vždy do úterní uzávěrky. Za vaše příspěvky předem děkujeme.

OF v Hranicích uspořádá 18. února 1990 ve 12.30 hod. v kině Svět další diskusi na téma

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A HRANICE

Obracíme se na občany s výzvou, aby si k této problematice připravili podnětné připomínky.

Z Á P I S

DĚTÍ DO MATEŘSKÝCH ŠKOL A JESLOVÝCH ZAŘÍZENÍ
PRO ROK 1990/91

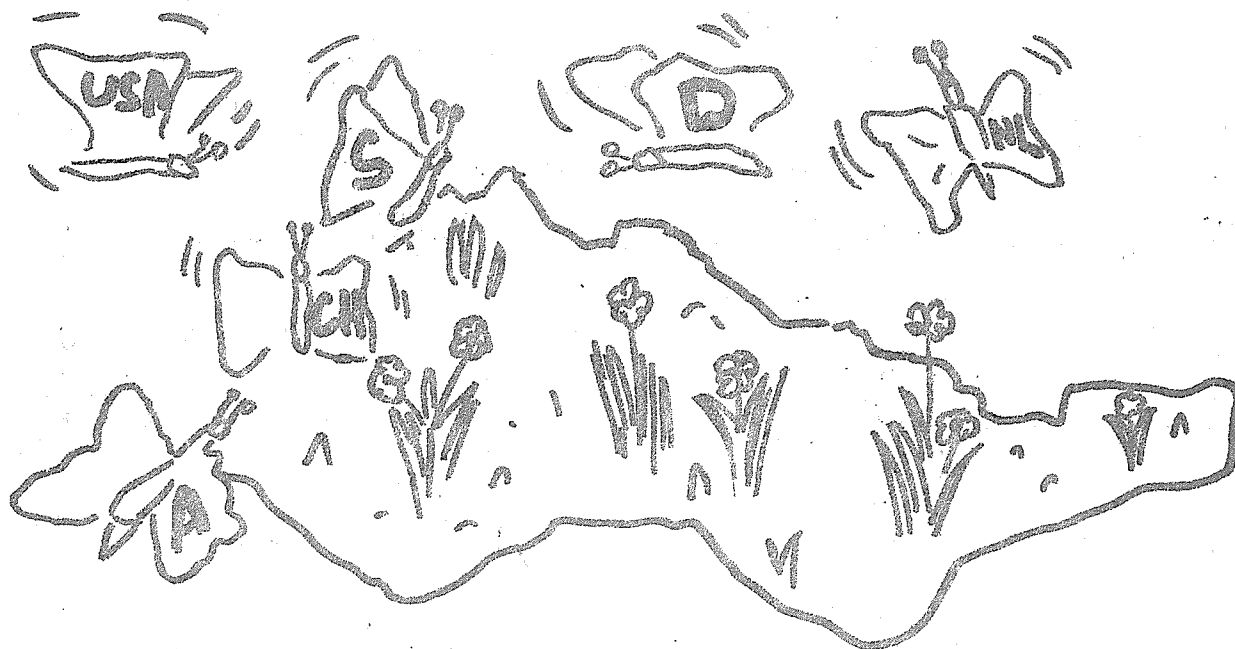
Během měsíce března se provádí zápis dětí do všech mateřských škol v Hranicích a místních částech. Žádáme rodiče, kteří mají zájem o umístění dítěte v mateřské škole, aby se k zápisu dostavili k ředitelce mateřské školy v obvodu svého bydliště nebo závodních mateřských škol.

Upozorňujeme, že rovněž se provádí zápis dětí do jeslových zařízení.

NEPŘEHLEDNĚTE • ČTĚTE •

Hledá se poslanec FS za volební obvod Hranice, protože většina obyvatel města pochybuje, zda vůbec existuje. Tento občan se od 17. listopadu 1989 na veřejnosti neobjevil a zjevně ani nejeví touhu před své voliče předstoupit. Vzhledem k tomu, že část poslanců FS je stále ještě na seznamu existenčně ohrožených druhů, je pravděpodobné, že někde ukryt vyčkává věci příštích... Kdo může poskytnout informace o tomto poslanci, hlavně o jeho poslaneckých plánech do budoucna, nechť se obrátí na redakci časopisu PŘEHLED.

Zn. "SPĚCHÁ!"

Máme právo odpustit?

I naši redakci byl zaslán dopis Miroslava Dolejšího adresovaný panu Petru Pithartovi. Vybrali jsme z něj nejzajímavější pasáže...

V Brně dne 15.1.1990 pan prezident označil za nesmyslné hovořit o kolektivní odpovědnosti komunistů za zločiny, které spáchali během své čtyřicetileté totalitní vlády. Považuji tuto odpověď na dotaz studenta právnické fakulty za nekonekventní a konstatuji, že takový postoj ohrožuje nejen pana prezidenta samotného, ale nás všechny...

Přibližně 70 miliónů mrtvých (SSSR, Čína, Kuba, Nikaragua, Mongolsko a další) bylo obětí genocidy vedené mezinárodní komunistickou organizací proti tzv. třídnímu nepříteli, tedy proti celé většině obyvatelstva vlastních zemí bez vyhlášení válečného stavu...

Vedení KSČ si po únoru 1948 pozvalo do Československa specialisty na tuto genocidu v osobách sovětských poradců a 40 let vedlo proti obyvatelstvu republiky nepřetržitě vyhlazovací úsilí fyzické a mentální... Přibližně 480 občanů bylo za 40 let popraveno z politických důvodů, přes 10 tisíc umučeno, ubito či zákeřně zavražděno a jinak neveřejně likvidováno, přes 400 tisíc občanů zvolilo emigraci...

Je naprosto nepochybné, že se tímto programovým postupem komunistická organizace dopustila trestného činu genocidy ve smyslu par.259 tr.zák.z r.1964, který je dosud v platnosti, také pak genocidy ve smyslu mezinárodního práva. V této souvislosti chci upozornit na jeho základní dokumenty, a nimiž je prezidentovo prohlášení v rozporu: 9.12.1948 přijala OSN Úmluva o zabránění a trestání zločinu genocidy. V článku II., písm. c) se hovoří o tom, že zločinem genocidy se mj.rozumí: "...úmyslné uvedení kterékoliv skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit její úplné nebo částečné fyzické zničení".

Tato formulace je rovněž doslovně obsažen par.259 odst.1), písm. a), d) tr.zák.z r.1964. Cituji: "1) Kdo v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou národní, etnickou, rasovou nebo náboženskou skupinu,

a) uvede příslušníky jakové skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit jejich úplné nebo částečné fyzické zničení,

d) způsobí příslušníkovi takové skupiny těžkou újmu na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo trestem smrti.

2) Stejně bude potrestán, kdo se na činu, uvedeném v odstavci 1, účastní".

Právní precedens pro stíhání všech členů komunistické organizace vytváří

především Zpráva o třiatrané konferenci v Berlíně... Také Zásady mezinárodního práva, uznané v Chartě norimberského tribunálu, která formulovala na základě usnesení Valného shromáždění OSN 177 (II) Komise pro mezinárodní právo č.2 v roce 1950 mají všeobecnou vlastnost. Cituji:

"Zásada I.: Každý, kdo spáchal čin, zakládající zločin podle mezinárodního práva, odpovídá za tento čin a podléhá trestu.

Zásada II.: Skutečnost, že vnitrostátní právo neukládá trest za čin, zakládající zločin podle mezinárodního práva, nezabývá pachatele odpovědností podle mezinárodního práva.

Zásada III.: Skutečnost, že pachatel činu, který zakládá zločin podle mezinárodního práva, jednal jako hlava státu nebo odpovědný vládní činitel, nezabývá ho odpovědností podle mezinárodního práva.

Zásada IV.: Skutečnost, že někdo jednal podle příkazu své vlády nebo nadřazeného, nezabývá ho odpovědností, měl-li skutečnou možnost morální volby.

Zásada V.: Každý, kdo je boviněn ze zločinu podle mezinárodního práva, má nárok na spravedlivý soud na základě skutečnosti a práva.

Zásada VI.: Trestné jako zločiny podle mezin. práva jsou tyto zločiny:

(...) c) Zločiny proti lidskosti: vražda, vyhlazování, otročování, deportace a jiné nelidské činy spáchané na civilním obyvatelstvu nebo perzekuce z politických, rasových nebo náboženských důvodů, atd.

Excerpt: Jestliže někdo o své vůli (svobodně) vstoupí do jakékoliv organizace, pravidelně ji podporuje členskými příspěvky, ztotožňuje se s jejím politickým programem, zásadami,

metodami a stylem práce, nemůže být, je-li svéprávný, nezodpovědný za činy, které tato organizace provádí. Míru odpovědnosti musí v daných případech určit objektivní soud."

To jsou nejpodstatnější části dopisu, který žádá korekci veřejně zaujatého postoje pana prezidenta formou a způsobem přijatelným pro prestiž úřadu prezidenta republiky.

se ch, ... děky, že se ch, ... se začali stahovat na fakulty, brácha byl zatčen, já měl domácí vězení a na základě kontaktní adresy nastálé telefonáty spolužáků, jak to bude se stávkou. Co říci do telefonu? Odpovídal jsem, aby přišli ke mně - pak jsem se dověděl, že před naším domem zaparkovali. Dost nás oslabili. Večer jsme se tedy vůbec nesešli. Propásl jsem šanci připojit Nezávislé studenty ke stávce a ten jsme na tu dobu vlastně skončili. Naší lidé se stáhli na fakulty a dělali tam "černou práci" - tedy tu, která není vidět. Na mnohých fakultách to bylo tak půl na půl, stávka vůbec nemusela vypuknout. Většinu z těch lidí jsem pak pojal v Duku - to znamená, že dělali opravdu dobře. Do vedení studentského hnutí se ze Sluhy dostali Šimon. Pánek, Martin Klím, Marek Benda a já, z druhé strany (MČR SSM a STIS) Monika Fajarová a Martin Mejstřík."

Aby na vrcholku dnešního, ač vnitřně značně rozviklaného studentského hnutí mohlo evitit tři svatozáře triumvirátu, bylo nutno vykonat epoustu mravenčí práce. Snad tímto částečně plníme náš dluh a obecní studenti dostávají konkrétnější tvář. Snad si i mnozí z nás při pohledu do čela hnutí spočítají, proč se dostalo do slepé uličky...

Za bude tiché seskupení Nezávislých studentů (Stuha?) dále existovat, je otevřená záležitost. Možná napoví znovu Martin Benda: "Sedmnáctého jsme si dali úkol vytrhnout lidi ze strachu. Myslím si, že v dnešní době by mělo být úkolem vytrhnout lidi z lhostejnosti."

Pechme se obracet zády k těm, kteří se stávkou zaktivizovali a vykonali vsačku mnoho dobrého. Naším cílem bylo jen ohlédnout se - na začátek.

Elena Střížková

Studentský parlament?

Celostátní parlament VŠ mohl být pro mnoho zklamáním, ale pro zkluslé pracovníky studentského hnutí možná přinesl několik cenných poznatků. Udržet v současné podobě studentskou unii i parlament je nemožné. Znova o tom přesvědčilo pokračování, tentokrát v městě pod Drákovem.

Samotný průběh citelně ovlivnily ovčenských kolegů o tom, že do Bratislavy ustavili Studentskou slovenskou. Po předložení návrhu se rozšířil pytel a doufám, že nebudou za nedostupnosti dr...

Okupantů z Staroměstského nám.

Ministr zahraničí podal Univerzitě fakult byla pracovní v...

PRENÍŠENO ZE STUDENTSKÝCH LISTŮ č. 3 SE SOUHLASEM REDAKCE S.L. 12.2.90